

ПЕТА НЕДЕЉА ПО ПАСХИ (ВАСКРСУ) НЕДЕЉА О САМАРЈАНКИ.

Овим слављем, Црква се сећа како је Господ – у Сихару, на Јаковљевом студенцу – беседећи са Самарјанком, дао овој „живу воду, која суши изворе грехова“, открио јој да је он зналац срца, и јасно исповедио да је Месија. – У Служби, овога празника, позива се небо да се радује, и земља да се весели, што је Христос – који је својом смрћу избавио од пропасти цело човечанство – дао жени Самарјанки извор исцељења, као једини безсмртни, и моли се Господ да жеднима даје воду живота, да не жедне на векове. – Служба Самарјанки врши се у ову недељу, а затим и у четвртак, петак, и суботу – потом, јер се у понедељак, уторак, и среду, ове седмице - пева Служба Преполовљењу.

СВЕТА МУЧЕНИЦА ФОТИНА САМАРЈАНКА

(из Охридског Пролога)

То је она жена Самарјанка која је имала ту ретку срећу да разговара са самим Господом Христом на Јаковљевом бунару код Сихема (Јн 4, 1-42). Поверовавши у Господа, она је после пошла да проповеда Његово Јеванђеље, са своја два сина, Виктором и Јосијом, и са пет сестара које се зваху: Анатолија, Фота, Фотида, Параскева и Кириакија. Дошли су били у Картагену у Африци. Но буду осуђени и у Рим доведени, у време цара Нерона, и у тамницу бачени. Божјим Промислом, кћи Неронова Домнина дође у додир са светом Фотином, и од ове буде обраћена у веру Христову. После тамновања сви пострадаше ради Христа. Фотина, која је на бунару први пут била обасјана светлошћу истине, буде бачена у бунар, где сконча, и оде у безсмртно царство Христово.

ПРЕНОС ЧАСНИХ МОШТИЈУ СВЕТОГ ЈОАНИКИЈА I, АРХИЕПИСКОПА СРБСКОГ

Чин овај обавила је, у овај дан 1282. године, благочестива Краљица Јелена Анжујска. Пренела је, из Хума, Светитељеве земне остатке у манастир Сопоћани, у којем и данас почивају. — Главни је празник Светог Јоаникија 28.маја (10.јуни по н.к.), а спомиње се и 13.јула (26.јули по н.к.), са Свим преподобним хиландарским, и 30.августа (12.септембар по н.к.), у Сабору Србских Просветитеља и Учитеља.

СВЕТИ ПРЕВЛАЧКИ СВЕШТЕНОМУЧЕНИЦИ И МУЧЕНИЦИ.

Свети Превлачки Мученици су пре свега монаси који су мученички пострадали средином 15. века у манастиру Светог Архангела Михаила на Михољској Превлаци (у Боки Которској, близу Тивта). Они заузимају веома важно место у историји Српске православне цркве и духовном животу Боке.

Манастир на Михољској Превлаци (познатој и као Острво цвећа) био је седиште Зетске епископије, коју је 1219. године основао Свети Сава. Овај манастир је био духовни центар тадашње Зете (данашње Црне Горе) и трн у оку Млетачкој републици (Венецији), која је желела да прошири свој утицај и сузбије православље у приморју. Како Млетачка република није могла да сузбије православни утицај овог манастира, скован је план да се братство физички уништи. На дан манастирске славе (Сабор Светог Архангела Гаврила, 26. јул), године 1453., потплаћени издајник је сипао арсен у храну припремљену за монахе. Након свете Литургије и Причешћа, сви монаси су сели за трпезу, окусили отровану храну и мученички предали своје душе Господу.

Да би сакрили злочин, Млечани су проширили лаж да је монахе покосила куга. Под тим изговором, са бродова су топовима срушили манастирску цркву и конаке,

затрпавши тела мученика рушевинама. Вековима су мошти мученика лежале под рушевинама.

Пет векова касније, током обнове манастира 1990-их година, откривене су њихове свете мошти. Кости мученика су почеле да мироточе (испуштају мирисно уље) и да шире мирис босиљка и ружа, чиме је Бог посведочио њихову светост. Данас се чувају у обновљеном манастиру, где се дешавају бројна исцељења.

Спомен Светих Превлачких Свештеномученика и Мученика слави се 27.априла/10.маја (када обележавамо и спаљивање моштију Светог Саве), и 26.јула (по новом календару) / 13.јула (по старом), на дан Сабора Светог Архангела Гаврила.

а спомен првог обретења Њихових моштију празнујемо 02.(15.) маја и спомен другог обретења моштију празнујемо 10.(23.) новембра.